

Poročilo o arheološki raziskavi – arheološki testni izkop v Ljubljani na zemljiščih s parc. št. 1058/1, 1059/1, 1063/1, 1089/1, vse k. o. 1738 Dravlje (24-0409 Ljubljana – Regentova OPPN 498 ATI)

Blaž Pižmoht, gimnazij. mat., Jasmina Magdič, univ. dipl. arheol., Rok Klasinc, univ. dipl. arheol., Borut Slokan, mag. arheol.

november 2024

KAZALO

PODATKI O RAZISKAVI	3
1. UVOD	5
2. GEOGRAFSKI IN GEOLOŠKI ORIS OKOLICE PROSTORA	6
Geografski oris	6
Geološki oris	6
3. ZGODOVINSKI IN ARHEOLOŠKI ORIS PROSTORA	8
Zgodovinski oris	8
Arheološki oris	9
4. METODOLOGIJA IN POTEK DEL	11
5. STRATIGRAFSKI ORIS	13
6. NAJDBE	26
7. UGOTOVITVE	27
8. SKLEP	28
LITERATURA	29
PRILOGE	31

Slika na naslovnici: pogled proti severu na območje raziskave po zasipu sond.

PODATKI O RAZISKAVI

- Ime projekta: 24-0409 Ljubljana – Regentova OPPN 498 ATI
- Številka kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline: 62240-430/2024-3340-2, z dne 10. 10. 2024
- Koda raziskave: 24-0409
- Smernice za poseg v prostor Ministrstva za kulturo: 35102-23/3340-2023/3
- EID – enotna identifikacija dediščine in ime:
- Naselje: LJUBLJANA
- Občina: LJUBLJANA
- Katastrske reference: 1058/1, 1059/1, 1063/1, 1089/1, k. o. 1738 DRAVLJE
- Kartografske reference: x = 459078, y = 104473 D96/TM, z = 308 m n.m.v.
- Ime najdišča: /
- Vrsta najdišča: /
- Okvirna datacija najdišča glede na raziskavo: /
- Rezultat arheološke raziskave: 0 - arheološko negativno
- Razlog za izvedbo raziskave: Predhodne arheološke raziskave
- Opis razlogov za izvedbo raziskave: priprava OPPN 498 Regentova center
- Raziskovalni postopek: Arheološki testni izkop
- Okolje raziskave: kopensko
- Izvajalec arheološke raziskave: Skupina STIK, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana
- Odgovorna oseba izvajalca: Rok Klasinc
- Vodja raziskave: Matej Draksler - univ. dipl. arheol.; Rok Klasinc - univ. dipl. arheol.
- Namestnik vodje: Borut Slokan - mag. arheol.
- Strokovni sodelavci: Klemen Makovec - mag. arheol.
- Vir financiranja: Sredstva naročnika raziskave
- Nadzornik raziskave: konservatorska svetovalka Mija Topličanec, univ. dipl. arheol.
- Pristojna OE ZVKDS: ZVKDS OE Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 LJUBLJANA
- Datum začetka terenskih del: 21. 10. 2024
- Datum konca terenskih del: 21. 10. 2024
- Mestočasne hrambe arhiva raziskave: Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana
- Mesto trajne hrambe arhiva raziskave: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Gosposka ulica 15, 1000 Ljubljana
- Način ureditve lokacije ali območja raziskave po končani raziskavi: Testni jarki so bili zasuti.
- Ogroženost: Ne
- Opis razlogov stanja ogroženosti: /

Izvleček

Obravnavan raziskava je bila odrejena, ker je načrtovani OPPN umeščen v bližino srednjeveške/novoveške vasi Draulach. Za preverbo arheološkega potenciala smo tako izkopali štiri strojne sonde s katerimi smo preiskali površino v velikosti 45,7 m². Na realu smo pod rušo prepoznali plast ornice, pod njo pa plasti aluvialnega nastanka. Shranjeno drobno gradivo prepisujemo poznemu novemu veku ter sodobnemu času.

Ključne besede: Arheološki testni izkop, Dravlje, aluviji, travnik

Fotografije: Jan Petek Remžgar, najdbe: Jasmina Magdič
Geodetske izmere: Marko Strnad
Obdelava meritev in izdelava načrtov: Gregor Babič
Procesiranje gradiva: Jasmina Magdič

1. UVOD

Parcele s št. 1058/1, 1059/1, 1063/1, 1089/1, vse k. o. Dravlje (1738), ležijo v neposredni bližini srednjeveške / novoveške vasi *Draulach* (slika 1.1).

Za potrebe priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta, je bila v skladu z mnenjem o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na kulturno dediščino v neposredni bližini in Podrobnejšimi usmeritvami za pripravo OPPN 498 Regentova center (št. 35102-23/3340-2023/3 z dne 26. 4. 2023), ki jih je izdalo Ministrstvo za kulturo RS, izvedena arheološka raziskava. Izvedbo raziskave - arheološki testni izkop, je naročnik podjetje Mojca Kalan Šabec, s. p. oddal izvajalcu zavodu Skupina STIK. Raziskavo je odobrilo Ministrstvo za kulturo RS z izdajo kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline (št. 62240-430/2024-3340-2 z dne 10. 10. 2024). Dela je dne 21. 10. 2024 pod vodstvom Roka Klasinca, univ. dipl. arheol. izvedla ekipa v sestavi: Jan Petek Remžgar, gimnazij. mat., Blaž Pižmoht, gimnazij. mat. in Marko Strnad, dipl. arheol. (UN). Nadzor nad arheološkimi deli je izvajala konservatorska svetovalka Mija Topličanec, univ. dipl. arheol. (ZVKDS, OE Ljubljana).

SLIKA 1.1

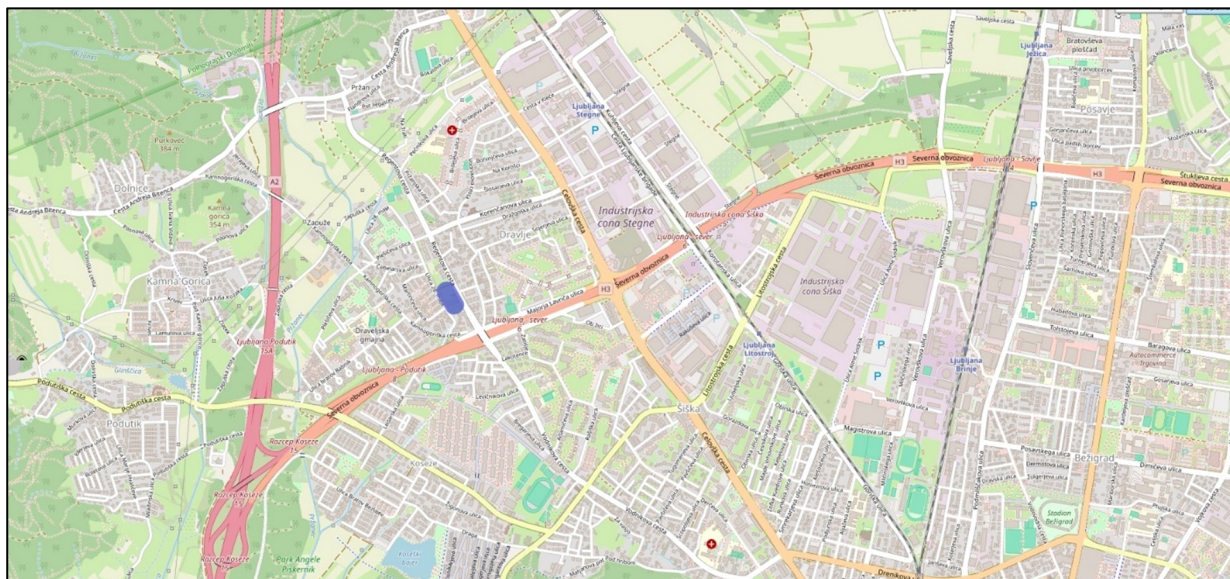
Z zelenim krogom je označeno območje raziskave na karti registra nepremične kulturne dediščine.

Vir: Splet 1.

2. GEOGRAFSKI IN GEOLOŠKI ORIS OKOLICE PROSTORA

Geografski oris

Obravnavano območje leži v severozahodnem delu Mestne občine Ljubljana, natančneje v zahodnem delu četrtne skupnosti Dravlje (slika 2.1). Areal je na vzhodni strani zamejen z Regentovo ulico, sicer pa je obdan s stanovanjskimi objekti. Teren je raven in je bil ob prihodu zatravljen ter nekoliko razmočen. Na severni polovici območja stoji kozolec, drugi kozolec, viden na ortofotu posnetku (priloga 1, ob sondi 1002), je bil ob prihodu na teren že porušen in odstranjen.

SLIKA 2.1

S temno modro elipso je označeno območje raziskave v prostoru.

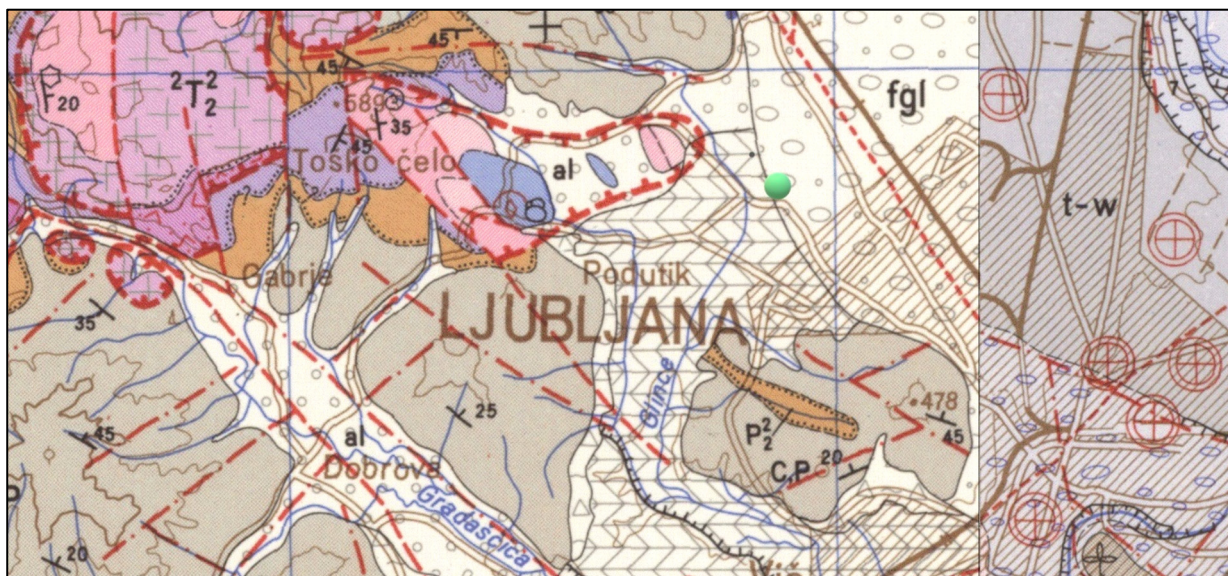
Vir: splet 2.

Geološki oris

Območje Ljubljane se geološko razprostira med Ljubljanskim poljem in barjem ter ga v osnovi lahko delimo na tri dele: severni, osrednji in južni. Na severnem delu, kamor spadajo Šiška, Bežigrad in del Most, prevladujejo savske prodne naplavine, ki na območju Šiške segajo v neposredno bližino Šišenskega hriba. Napolavina prod je povprečno debela od 5 do 6 m ter v smeri Ljubljanice in Save narašča. Pod prodom povečini leži 1 do 2 m debela plast ilovnate plasti, ki vsebuje preperel prod. Temu vnovič sledi savski peščen prod, kateremu talnino tvori konglomerat, ki se pojavlja na zelo različnih globinah. Na severnem robu Šišenskega hriba je med savske naplavine vrinjen, tudi do 4,5 m debel, koluvialen nanos z obrobne grčevja oz. Šišenskega hriba. Nanos sestavlja glina s primešanim preperelim gruščem in prodom karbonskih kremenovih peščenjakov ter glinastih skrilačev. Plasti šote, odkrite pod savskim prodom pa nakazujejo, da je bilo nekoč med Dravljami, Kosezami in Zgornjo Šiško manjše jezero (Drobne, Tovornik 1962, 269–270). Tako v geološkem smislu to območje uvrščajo med jezerske in barske sedimente, ki pripadajo deloma pleistocenu, deloma holocenu. V pleistocenu so Ljubljansko polje reke in ledeniške vode zapolnile s prodom. Sava in njeni pritoki pa so nato vrezali široke terase. Prod iz zadnje würmske ledene dobe je sipek in nad njim so se razvila rjava evtrična tla, konglomerat iz starejših ledenih dob pa se le mestoma kaže izpod prodnih nasipov ob ježah nekaterih rečnih teras (Pak 1998, 84–90).

Na geološki karti SFRJ 1 : 100 000 je razvidno, da na območju raziskave geološko podlago predstavljajo jezerski in barski sedimenti (slika 2.2).

SLIKA 2.2

Geološka karta SFRJ 1 : 100 000. Območje raziskave je označeno z zelenim krogom.

Vir: Splet 3.

3. ZGODOVINSKI IN ARHEOLOŠKI ORIS PROSTORA

Zgodovinski oris

Dravlje so bile nekdanja »mala vas blizu Ljubljane, proti Gorenjski«. Sredi 18. stoletja so štejele komaj 49 hiš. Znano je, da so bile Dravlje naseljene že za časa Rimljanov, o čemer pričajo številna odkritja. Še pomembnejše je razkritje draveljske nekropole (več v arheološkem orisu). Velja omeniti, da je Dravlje in okolico prizadelo nemalo nesreč; omenjamo leto 1442, ko je celjski grof dal požgati Šentvid, številčni so bili tudi vpadi Turkov, ne smemo pa pozabiti niti na kugo niti na potres (Štrubelj 1981, 7–14).

Dravlje so stara vas, ki jo imenujejo v pismu iz leta 1169; tega leta je namreč oglejski patriarh Ulrich II. izdal pismo, v kateri je omenjena kmetija v vasi Draulach. Pravijo, da ime izhaja iz besede drevje oziroma drevlje, saj je gozd nekoč segal vse do današnje Vodnikove ceste (Štrubelj 1981, 22–23).

SLIKA 3.1

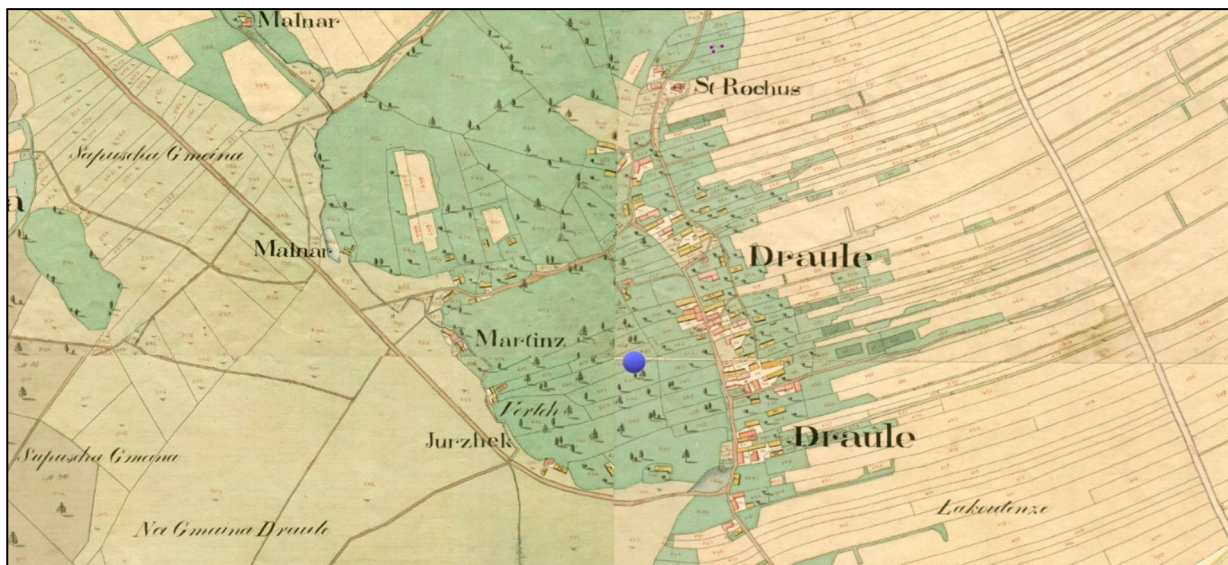
Na razglednici je viden shod pri sv. Roku v Dravljah (narisal Josip Germ).

Vir: Dom in svet 1893, letnik 6, številka 9.

Območje raziskave leži na obrobju srednje oziroma novoveške vasi *Draulach*. Jedro vasi je sestavljeno iz niza pritličnih hiš, ki so bile postavljene prečno na cesto, in gospodarskih poslopij na progastih parcelah za njimi. Na parcelah so se nahajali sadovnjaki, njive in kozolci (Splet 4).

Na franciscejskem katastru iz 19. stoletja je razvidno, da se območje raziskave nahaja na travnatem območju, kjer se sporadično pojavljajo tudi drevesa. Cesta je v tistem času potekala nekoliko zahodneje od današnje poti. Ob poti je vidna gostejša poselitev (slika 3.2).

SLIKA 3.2

Območje raziskave, označeno z modrim krogom, na franciscejskem katastru iz 19. stoletja.

Vir: splet 1.

Arheološki oris

Raziskave iz 19. stoletja so iz neposredne okolice cerkve sv. Roka razkrile najdbo rimskodobnih srebrnikov, grobišče iz časa preseljevanja ljudstev pa pripada Gotom (Štrubelj 1981, 7). V bližini so bili odkriti tudi sledovi rimskodobnega vodovoda pod Šišenskim hribom. Arheološke najdbe nam pričajo, da so Rimljani v Emoni že gradili vodovode in vodo dobivali tudi iz studencev izpod Rožnika oziroma iz Šišenskega hriba. Po mnenju pokojnega dr. Klemenca je emonskemu vodovodu dajal vodo tudi studenec Slatek pri Kamni gorici v bližini Dravelj. Pravi tudi, da je ta izvor ljudstvo imenovalo Rimski vrelec in da je od tod vodil vodovod skozi današnjo Šiško proti predelu nekdanje Emone (Benedetič 1976, 15). Ostanki rimskega vodovoda so bili nadalje odkriti v Podutiku (ulica Krivec), nato je po najkrajši poti potekal proti cerkvi sv. Marjete v Kosezah, pod Šišenskim hribom do Cekinovega gradu in dalje proti gradu Tivoli, od koder naj bi vodil do razdelilnega zbiralnika. Tega lahko morda predvidevamo pred zahodnim obzidjem (Gaspari 2014, 199–204). Nadaljevanje poteka trase vodovoda je ugotovljeno tudi na območju Vodnikove ceste (Šašel 1960–61, 307), obstoj pa so potrdile tudi nedavne raziskave v letu 2012 na lokaciji Podutik, Glince na parc. št. 1569, 1570/2, k. o. Glince. Rimski vodovod so odkrili na globini okrog 1,5 m. Le-ta je bil grajen iz malte in orientiran v smeri severozahod-jugovzhod. Še danes sta v neposredni bližini območja raziskav dva izvira vode (Berdnik *et al.* 2014).

Velja omeniti še gradbena dela, s katerimi so pripravljali teren za novo naselje. Takrat so nastale Kogojeva ulica, Trg komandanta Staneta, Ob žici in Gotska ulica. Prav tam, med Kavadersko in Gotsko ulico, so odkrili prav tako grobove, pripadajoče Gotom. Le-teh je bilo 33 nepoškodovanih in 16 poškodovanih (Štrubelj 1981, 9; povzeto po Slabe 1975).

Omenjamo še raziskave, ki so potekale v bližnjih Kosezah, južno od obravnavanih parcel. Na tem območju so na parc. št. 1084/2, 1084/3, 1084/17 leta 2017 pod okriljem ekipe podjetja Samo Hvalec, s. p. pod ornico definirali različne rimskodobne plasti, v katere niso posegali, temveč jih le očistili in dokumentirali. Večino rimskodobnih ostalin predstavljajo nasutja slabo zaobljenega kamena in prodnikov ter zdrobljenih opek, ki jih razumemo kot utrditve terena oziroma tlakovanja, v posameznih

primerih pa kot ostanke temeljev. Odsotnost malte in ruševinskih plasti nakazuje, da gre za večji manipulativni prostor ali za temelje preprostih lesenih objektov, najverjetneje v sklopu rimskodobne vile rustike (Klasinc *et al.* 2017, 5). V neposredni bližini se je odvijala tudi raziskava v okviru projekta izgradnje Pastoralnega centra – Župnijski dom na parc. št. 1082/4, 1082/5, 1082/8 in 1082/10, ko je ekipa podjetja Samo Hvalec, s. p. v letu 2019 izvedla arheološki testni izkop. V obeh sondah so potrdili obstoj arheoloških ostalin (Štajdohar, Klasinc 2019, 5). V avgustu so nato na območju potekala arheološka izkopavanja, ki so razkrila ostanke rimskodobnih objektov, sprva grajenih v stojkasti tehniki, nato pa večja lesena poslopja, ki so bili temeljeni. Na najdišču so odkrili zanimive primerke drobnega gradiva (Klasinc 2020).

4. METODOLOGIJA IN POTEK DEL

Obravnavano območje sicer ne posega na registrirane enote kulturne dediščine, pa so vendarle arheološke raziskave potrebne, saj obravnavane parcele ležijo na robu območja srednje oziroma novoveške vasi *Draulach*. Tako je bil priporočen pregled vsaj 1 % površine območja pred pričetkom gradnje. Na območje raziskave smo smiselno umestili štiri sonde, označene kot sonda 1001 do 1004. Vsaka je dobila svoje mesto na eni od obravnavanih parcel. Njihova usmeritev je potekala v smeri severovzhod-jugozahod. Dimenzije sond so znašale 8 m x 1,4 m, največja globina pa skoraj 1,70 m (v sondi 1001, severni presek). Skupna površina raziskanega areala je znašala 45,7 m².

Izkop je potekal s 5 t bagrom Kubota U56-5 s planirno žlico širine 1,30 m ob stalni prisotnosti arheologa. Sočasno z izkopom je potekal makroskopski pregled izkopane zemljine in ročno čiščenje izpovednih profilov, v vsaki sondi po enega, z izjemo sonde 1001, kjer smo očistili dva. Le-te smo označili in dokumentirali kot presek P 1001, 1002, 2001, 3001 in 4001. Takisto smo označili tudi pripadajoče stratigrafske enote (SE), in sicer za sondo 1001 od 1001 naprej, za sondo 1001 od 2001 naprej ... Po zaključku raziskave smo sonde zasuli in teren povrnil v prvotno stanje.

SLIKA 4.1

Pogled proti jugozahodu na zasipavanje sonde 1004.

V času izvedbe del je bilo sprva megleno, nato pa sončno s temperaturami med 8 in 18°C.

Uporabljena delovna metodologija je bila smiselno izpeljana iz uveljavljene terenske raziskovalne metodologije arheološke stroke, utemeljene na ozemlju Slovenije v zadnjih treh desetletjih (Arheo 12

1991; Barker 1998; Harris 1989), pri čemer so bili upoštevani veljavni normativi varstva arheološke dediščine (Zakon o varstvu kulturne dediščine – Uradni list RS 16/2008, Pravilnik o arheoloških raziskavah – Uradni list RS 3/2013 ter 56/2022).

Vse v dokumentaciji zajete vsebine smo dokumentirali opisno, fotografsko in prostorsko, slednje glede na smernice, predstavljene v 24. številki Arhea (Butina *et al.* 2007). Prostorsko dokumentiranje je vključevalo uporabo GPS postaje (CHCNAV i83 GNSS). Dokumentiranje z GPS postajo je zajemalo izmero posameznih sond in stratigrafskih enot. Meritve so bile izvajane v absolutnem koordinatnem sistemu (Državni koordinatni sistem D96).

Pri fotografiranju smo upoštevali splošna načela arheološke fotografije, uporabljali smo digitalni zrcalnorefleksni fotoaparat NIKON D5600, pri urejanju in obdelavi fotografij pa program Inkscape. Pri opisni dokumentaciji smo uporabljali programski paket Libre Office.

Med raziskavo smo shranili vse odkrite najdbe, skupaj štiri skupke, označene kot DIS.

5. STRATIGRAFSKI ORIS

V nadaljevanju je predstavljena stratigrafska situacija pri presekih v posameznih sondah.

Sonda 1001

Sonda 1001 je merila 7,50 m x 1,50 m, največja globina je znašala 1,69 m pri preseku P 1002, pri preseku P 1001 pa 1,40 m. Potekala je v smeri severovzhod-jugozahod. V sondi smo dokumentirali dva preseka (P 1001 in P 1002).

SLIKA 5.1

Pogled proti jugu na sondo 1001 po izkopu.

SLIKA 5.2

Pogled proti jugu na sondo 1001 po izkopu. Na dnu zahodnega dela sonde je vidna svetlejša lisa.

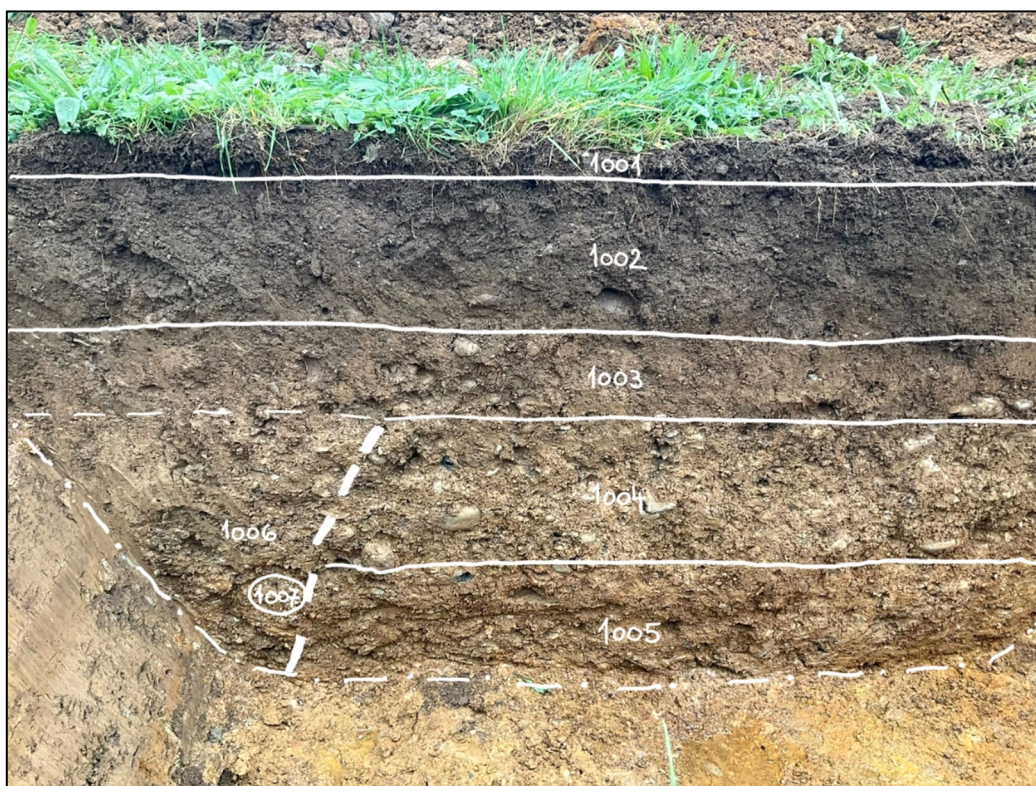

Presek 1001

SLIKA 5.3

Pogled proti jugu na celoten presek P 1001.

SLIKA 5.4

Interpretiran detajl preseka P 1001 sonde 1001; pogled proti jugu.

Opis stratigrafskih enot v sondi 1001:

SE 1001 (0–0,10 m): plast rahlo sprijetega, grudičastega in sivorjavega glinenega melja (100 %), ki je tudi rahlo peščen in močno koreninjen. Brez najdb. Leži nad SE 1002.

Travna ruša.

SE 1002 (0,10–0,40 m): plast sprijetega sivega glinenega melja (87 %) s prodniki peščenjaka velikosti do 5 cm (10 %) in manjšim ostrorobim kamenjem skrila velikosti do 2 cm (3 %). Plast je rahlo koreninjena. Najdbe: odlomek novoveškega gradbenega materiala, odlomek novoveškega gradbenega materiala, odlomka sodobnega stekla in odlomka sodobnega gradbenega materiala. Leži pod SE 1001 in nad SE 1003.

Ornica.

SE 1003 (0,40–0,60 m): plast čvrstega rjavega glinenega melja (95 %) s prodniki peščenjaka velikosti do 7 cm (5 %). Brez najdb. Leži pod SE 1002 in nad SE 1004, 1006.

Aluvij.

SE 1004 (0,60–1,15 m): plast mehkega blede rjavega glinenega melja (57 %) s peskom (20 %), večjimi prodniki velikosti do 10 cm (15 %) in ostrorobim kamenjem skrila velikosti do 2 cm (5 %) ter posameznimi oblicami velikosti do 20 cm (3 %). Brez najdb. Leži pod SE 1003 in nad SE 1005.

Aluvij.

SE 1005 (1,15–1,40 m): plast mehkega oranžno rjavega glinenega melja (55 %) s peskom (30 %) in prodniki velikosti do 6 cm (15 %). V zahodnem delu brez večjega kamenja, plast je že precej homogena. Brez najdb. Leži pod SE 1004.

Aluvij.

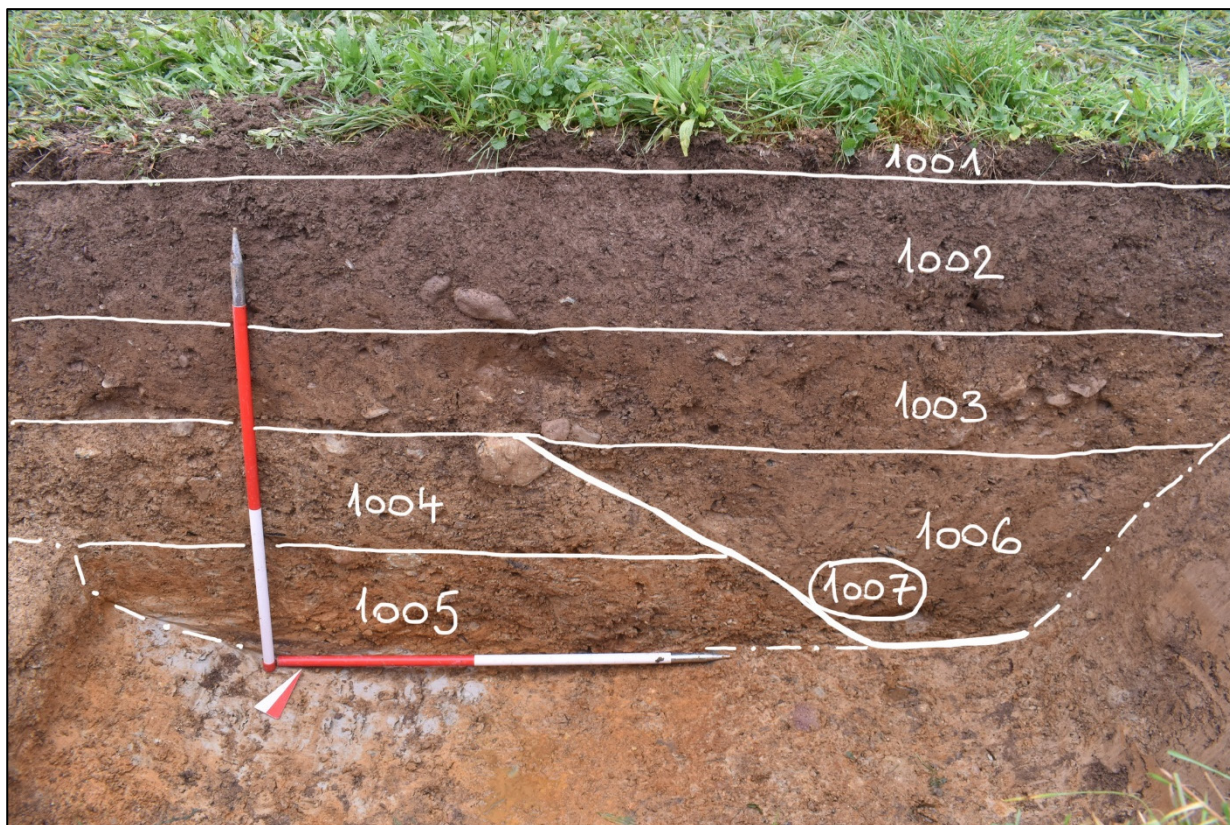
SE 1006 (0,60–1 m): polnilo rjavega glinenega melja (84 %) s posameznimi prodniki velikosti do 4 cm (5 %), drobnimi prodniki velikosti do 1 cm (5 %) in ostrorobim kamenjem velikosti do 1 cm (5 %). Vmes se sporadično pojavljajo drobci oglja (1 %) in prepereli temni kamni z vidnimi konkracijami, kar je vidno v skrajnem vzhodnem delu preseka in sonde v širini 0,70 m. Brez najdb. Leži pod SE 1003 in zapolnjuje SE 1007.

Polnilo paleostruge.

SE 1007 (0,60–1 m): v preseku vidna le zahodna stena negativa struge, ki je viden v širini 0,70 m. Stena postopoma prehaja v banjasto dno. Vzhodna stena se nahaja izven območja sonde. SE 1007 je zapolnjena s SE 1006.

Paleostruga.

SLIKA 5.5

Interpretiran presek P 1002 v sondi 1001 s paleostrugo SE 1006 / 1007; pogled proti severovzhodu.

Sonda 1002

Sonda 1002 je merila 7,50 m x 1,50 m, največja globina je znašala 0,85 m. Potekala je v smeri severovzhod-jugozahod. V sondi smo dokumentirali južni presek P 2001.

SLIKA 5.6

Pogled proti severozahodu na sondo 1002 po izkopu.

SLIKA 5.7

Pogled proti zahodu na sondo 1002 po izkopu. Na vzhodnem delu dna sonde je vidna temnejša lisa – zapolnitev paleostruge.

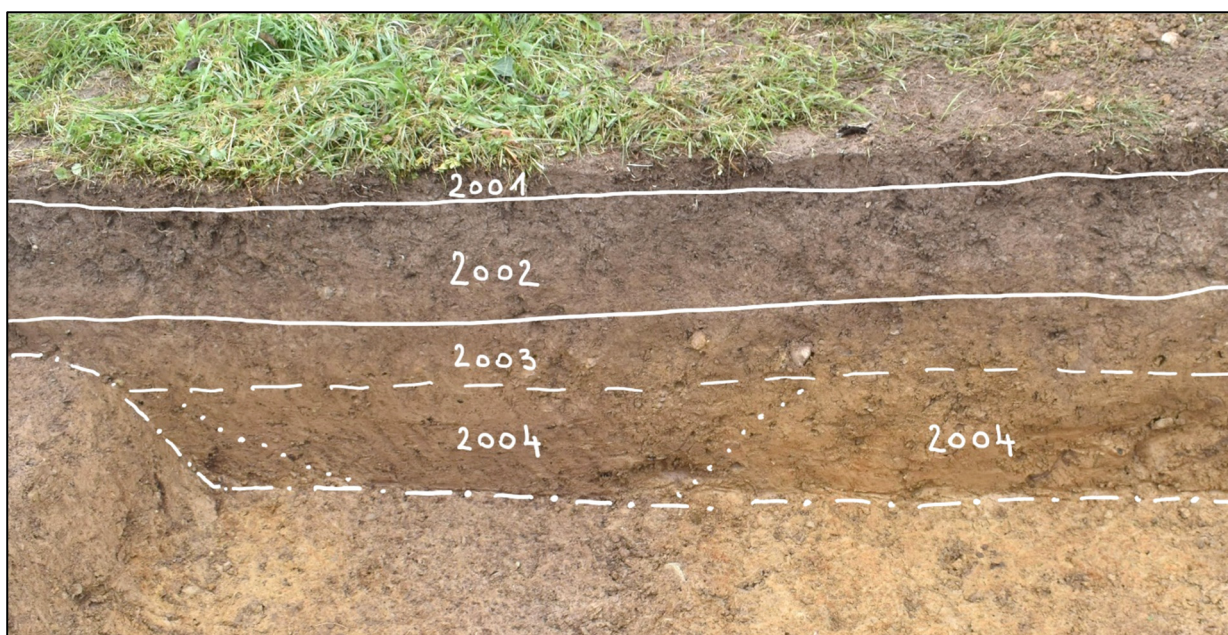

Presek 2001

SLIKA 5.8

Pogled proti jugu na celoten presek P 2001.

SLIKA 5.9

Interpretiran detajl preseka P 2001 sonde 1002; pogled proti jugu. Pikčasto je označena temnejša proga (zapolnitev paleostruge).

Opis stratigrafskih enot v sondi 1002:

SE 2001 (0–0,05 m): plast mehkega sivorjavega močno glinenega melja. Plast je močno koreninjena. Brez najdb. Leži nad SE 2002.

Travna ruša.

SE 2002 (0,05–0,45 m): plast čvrstega in drobljivega sivega glinenega melja s posameznimi prodniki velikosti do 6 cm (5 %, apnenec), ostrorobim kamenjem velikosti do 3 cm (5 %). Plast je rahlo koreninjena. Najdbe: odlomek strešnika in gradbenega materiala, oboje sodobno. Leži pod SE 2001 in nad SE 2003.

Ornica.

SE 2003 (0,45–0,65 m): plast čvrstega blede rjavega glinenega melja s prodniki velikosti od 2 do 8 cm (10 %), drobci oglja (1 %) in preperelih temno rjavih kamenčkov ali naravnih kovinskih oksidov (2 %). Vmes posamezne korenine. Brez najdb. Leži pod SE 2002 in nad SE 2004.

Aluvij.

SE 2004 (0,65–0,85 m): plast zelo homogenega, čvrstega in gnetljivega oranžno rjavega glinenega melja s prodniki velikosti do 10 cm (5 %). Vmes vidne svetlosive leče, ki predstavljajo zapolnitve naravnih depresij in so po sestavi podobne SE 2003 – v njej smo nahajali železove okside ter večje in manjše prodnike. V tlorisu so nepravilnih oblik. Brez najdb. Leži pod SE 2003.

Aluvij.

Sonda 1003

Sonda 1003 je merila 7,50 m x 1,50 m, največja globina je znašala 1,29 m. Potekala je v smeri severovzhod-jugozahod. V sondi smo dokumentirali južni presek P 3001.

SLIKA 5.10

Pogled proti zahodu na sondo 1003 po izkopu.

SLIKA 5.11

Levo: pogled proti vzhodu na sondo 1003 po izkopu. Poglobitev je že poplavljena. Na sliki desno je poglobitev sonde 1003, preden je voda zalila dno. Na dnu je vidna mehka svetlosiva glina SE 3005.

Presek 3001

SLIKA 5.12

Pogled proti jugovzhodu na celoten presek P 3001.

SLIKA 5.13

Interpretiran detajl preseka P 3001 v sondi 1003, pogled proti jugu. Plast SE 3005 je tukaj že poplavljen.

Opis stratigrafskih enot v sondi 1003:

SE 3001 (0–0,05 m): plast mehkega sivorjavega glinenega melja. Plast je močno koreninjena. Brez najdb. Leži nad SE 3002.

Travna ruša.

SE 3002 (0,05–0,40 m): plast čvrstega sivega glinenega melja s prodniki velikosti do 2 cm (5 %). Plast je rahlo koreninjena. Najdbe: odlomek novoveške lončenine in odlomek sodobnega gradbenega materiala. Leži pod SE 3001 in nad SE 3003.

Ornica.

SE 3003 (0,40–0,77 m): plast čvrstega blede rjavega glinenega melja (52 %) s peskom (25 %), prodniki velikosti od 2 do 4 cm (10 %), ki so razpršeni po plasti. Proti dnu plasti so večji prodniki velikosti 13 x 8 cm (8 %) in večje ostrorobo kamenje velikosti 17 x 11 x 5 cm (5 %). V plasti so bile odkrite tudi posamezne konkracije. Brez najdb. Leži pod SE 3002 in nad SE 3004.

Aluvij.

SE 3004 (0,77–1,18 m): plast oranžno rjavega mehkega glinenega melja (55 %) s precej peska (35 %) in prodniki velikosti do 4 cm (10 %). Brez najdb. Leži pod SE 3003 in nad SE 3005.

Aluvij.

SE 3005 (1,18–1,29 m): homogena plast mehke svetlosive gline z rjavimi lisami. Brez najdb. Leži pod SE 3004.

Aluvij.

Sonda 1004

Sonda 1004 je merila 7,50 m x 1,50 m, največja globina je znašala 1,02 m. Potekala je v smeri severovzhod - jugozahod. V sondi smo dokumentirali južni presek P 4001.

SLIKA 5.14

Pogled proti severu na sondo 1004 po izkopu.

SLIKA 5.15

Pogled proti zahodu na sondo 1004 po izkopu. Na dnu izkopa so vidne temnejše lise in proge – sledovi vodnega delovanja.

Presek 4001

SLIKA 5.16

Pogled proti jugu na celoten presek P 1004 v sondi 1004. V preseku je znotraj plasti SE 4004 vidna temnejša proga.

SLIKA 5.17

Interpretiran detalj preseka P 1004 v sondi 1004; pogled proti jugu. Pikčasto je označena temnejša proga – zapolnitev paleostruge.

Opis stratigrafskih enot v sondi 1004:

SE 4001 (0–0,05 m): plast čvrstega sivorjavega glinenega melja. Plast je močno koreninjena. Brez najdb. Leži nad SE 4002.

Travna ruša.

SE 4002 (0,05–0,30 m): plast čvrstega sivega glinenega melja (90 %) s prodniki velikosti do 2 cm (10 %). Najdbe: odlomek novoveškega gradbenega materiala in odlomka sodobnega stekla. Leži pod SE 4001 in nad SE 4003.

Ornica.

SE 4003 (0,30–0,60 m): plast zelo čvrstega svetlosivega glinenega melja (89 %) s prodniki velikosti do 4 cm (5 %) in ostrorobim kamenjem velikosti do 4 cm (5 %, marmoriran), ki se nahajajo v spodnjem delu plasti. Zaznani tudi drobcji oglja (1 %). Brez najdb. Leži pod SE 4002 in nad SE 4004.

Aluvij.

SE 4004 (0,60–1,02 m): plast čvrstega oranžno rjavega glinenega melja (70 %) s peskom (25 %) in prodniki velikosti do 4 cm (5 %). V njej vidnih več različnih leč in prog, ki so posledica močnega aluvialnega delovanja. V eni izmed prog smo zasledili močno koncentracijo železovih ali manganovih konkcij (slika 5.16 in 5.17). Leži pod SE 4003.

Aluvij.

6. NAJDBE

Med raziskavo smo shranili 13 najdb s skupno maso 140 g, ki smo jih opisali in dokumentirali v 4 enotah, označenih kot DIS. Najdbe smo glede na material razvrstili na lončenino (2 odlomka, 2 g), gradbeni material (7 odlomkov, 113 g) in steklo (4 odlomki, 25 g).

SLIKA 6. 1

Zbir najdb z najdišča. od zgoraj levo do spodaj desno so prikazane najdbe od DIS 1 DO DIS 4.

Med novoveške najdbe smo uvrstili štiri odlomke, od tega dva odlomka pripadata gradbenemu materialu in dva lončenini. En odlomek predstavlja odlomek ostenja z bež loščem na notranji strani, na zunanji pa ima temno rjav lošč. Drugi odlomek smo opredelili kot odlomek dna z ostenjem posode.

Največ najdb smo umestili v sodoben čas, in sicer največ odlomkov pripada gradbenemu materialu, med drugim smo prepoznali večji odlomek strešnika, nahajali pa smo tudi štiri odlomke sodobnega stekla. Leti predstavljajo odlomka ostenj steklenic, po en odlomek predstavlja ustje, drugi odlomek pa dno steklenice.

Vso gradivo smo nahajali v plasti ornice.

7. UGOTOVITVE

Območje raziskave je obsegalo parcele št. 1058/1, 1059/1, 1063/1, 1089/1, vse k. o. 1738 Dravlje in leži izven območij registriranih enot kulturne dediščine. Same raziskave so bile predpisane zaradi neposredne bližine srednje oziroma novoveške vasi *Draulach* (današnje Dravlje). Areal je bil ob prihodu zatavljen, sam teren pa razmočen. Na območje smo umestili štiri strojne sonde, označene od 1001 do 1004.

Stratigrafska situacija je bila na obravnavanem območju preprosta. Areal prekriva travnata ruša, ki smo ji sledili nekje do globine 0,05 m, izjemoma tudi do 0,10 m. Pod travno rušo (označeno kot SE 1001, 2001, 3001 in 4001) smo sledili plasti sivega glinenega melja z manjšim kamenjem, ki smo jo opredelili kot plast ornice (SE 1002, 2002, 3002 in 4002). Plast je dosegala globino do 0,45 m. V njej smo nahajali novoveške in sodobne najdbe. Plasti pod ornico kažejo pestro hidrološko dogajanje, ki se kaže v heterogeni plasti aluvijev, paleostrug in zapolnitev le-teh. Označili smo jih kot SE 1003, 1004, 1005 v sondi 1001, v sondi 1002 kot SE 2003, 2004, v sondi 1003 kot SE 3003, 3004, 3005 ter v sondi 1004 kot SE 4003 in 4004. Plasti se med seboj razlikujejo po barvi, konsistenci, pa tudi vsebnosti grobih komponent. Nekatere plasti so marmorirane, v drugih so vidne oranžaste lise, proge ter leče z železovimi in manganovimi koncentracijami. Vse naštetе plasti so arheološko sterilne.

Paleostrugo v sondi 1001 označili kot SE 1006 / 1007, ostalih strug in njihovih zapolnitev v nadaljevanju nismo več številčili.

8. SKLEP

S pričujočo raziskavo smo ugotovili, da na mikrolokaciji arheoloških struktur ni moč zaznati. Odkrito gradivo, ki smo ga nahajali le v plasti ornice, povečini sodi v sodobnost, zgolj nekaj primerkov smo umestili v (pozno) novoveško obdobje.

LITERATURA

ARHEO 12 1991, Glasilo Slovenskega arheološkega društva. – Ljubljana.

BARKER, P. 1998, Tehnike arheološkega izkopavanja. – Ljubljana, Slovensko arheološko društvo in Uprava RS za kulturno dediščino.

BENEDETIČ, A. 1976, Iz zgodovine Šiške. – V: *Javna tribuna (Ljubljana-Šiška)*, letnik 16, številka 127. (URN:NBN:SI:DOC-OE6KA6P3 from <http://www.dlib.si>; citirano dne 24. 10. 2024).

BUTINA, E., KLASINC, R. in ZORC, M., 2007, Predstavitev prostorskega dokumentiranja arheoloških izkopavanj in programskega paketa Miniexplorer. – *Arheo* 24, 93–115.

GASPARI, A. 2014, Prazgodovinska in rimska Emona. Vodnik skozi arheološko preteklost predhodnice Ljubljane. – Ljubljana.

GERM, J. 1893, Shod pri sv. Roku v Dravljah pri Ljubljani. – V: *Dom in svet*, letnik 6, številka 9. – Ljubljana, NUK; dostopno na dLib.si; URL: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-4F8BPMO5/?euapi=1&query=%27keywords%3ddravlje%27&sortDir=ASC&sort=date&pageSize=25&page=1>

HARRIS, E. 1989, Načela arheološke stratigrafije. – Ljubljana, Slovensko arheološko društvo.

KLASINC, R., S. HVALEC in N. ŽITKO 2017, *Končno strokovno poročilo o raziskavi – arheološke raziskave ob gradnji v Kosezah (Ljubljana), parc. št. 1084/2, 1084/3, 1084/17, k. o. 1739 Zgornja Šiška*. (URL: https://ised.gov.si/api/javna/neavtoriziran/arheo/prvo_porocilo/files/27858/download; citirano dne 24. 10. 2024). – Ljubljana.

KLASINC A. J., 2020, *Prvo strokovno poročilo o raziskavi – arheološka izkopavanja v Kosezah (Ljubljana), parc. št. 1082/4, 1082/5, 1082/8, in 1082/10, k. o. 1739 Zgornja Šiška*. - URL: https://ised.gov.si/api/javna/neavtoriziran/arheo/prvo_porocilo/files/32116/download; citirano dne 24. 10. 2024.

ŠAŠEL, J. 1960–61, Poročila; Vodnikova cesta 33. – V: *Varstvo Spomenikov* 8, 307.

ŠTAJDOHAR, J. in R. KLASINC 2019, *Končno strokovno poročilo o raziskavi – arheološki strojni izkop v Kosezah (Ljubljana), parc. št. 1082/4, 1082/5, 1082/8 in 1082/10, k. o. 1739 Zgornja Šiška*. (Neobjavljeno poročilo, hrani ZVKDS, OE Ljubljana; URL: https://ised.gov.si/api/javna/neavtoriziran/arheo/prvo_porocilo/files/28413/download; citirano dne 24. 10. 2024). – Ljubljana.

ŠTRUBELJ, L. 1981, *Dravlje iz starih korenin novo drevo*. – Ljubljana, Župnijski urad Dravlje, str. 7–23.

Spletni viri

Splet 1: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/>; citirano dne 24. 10. 2024

Splet 2: <http://www.geopedia.world/>; citirano dne 24. 10. 2024

Splet 3: <https://ogk100.geo-zs.si/>; citirano dne 24. 10. 2024

Splet 4: <https://www.eheritage.si/apl/real.aspx?id=2562>; citirano dne 24. 10. 2024

PRILOGE

- *Načrt*
- *Seznam najdb*
- *Tabela vsebine arhiva najdišča*
- *Zapisnik konservatorskega nadzora*

24-0409 - seznam najdb					NOVI VEK				SODOBNO					
					lončenina		grad. mat.		opombe	grad. mat.		steklo		opombe
										št.	teža	št.	teža	
DIS	datum	Sonda	SE	Opomba	št.	teža	št.	teža	opombe	št.	teža	št.	teža	opombe
									lončenina: odlomek ostenja z bež loščem na notranji strani in na zunanji s temno rjavim					
1	21.10.2024	1001	1002		1	1	1	1		2	5	2	7	
2	21.10.2024	1002	2002							2	87			gradbeni material: odlomek strešnika
3	21.10.2024	1003	3002		1	1			lončenina: odlomek najverjetneje dna	1	18			
														steklo: odlomek ustja steklenice in odlomek dna steklenice
4	21.10.2024	1004	4002				1	2				2	18	
					2	2	2	3		5	110	4	25	

24-0409 Ljubljana - Regentova OPPN 498 ATI - tabela vsebine arhiva najdišča										
	komad						volumen	skladiščni prostor		
Pisna dokumentacija	strani (A4)							mape		
terenski dnevnik	6							I		
dnevnik geodetskih meritev	I									
skupaj	7									
Meritve	točke									
sonde	92									
SE	7									
skupaj	99									
Fotografija (digitalna)	posnetki		GB							
dokumentarni posnetki	161							2,1		
oblak (preseki)	74							0,9		
najdbe	8							0,7		
skupaj	243							3,7		
Digitalni arhiv			datoteke					GB		
vsebina	330							3,7		
Najdbe (DIS)	komadi		PR	A	NV	SD	N	skupaj	grami	škatle
lončenina					2			2	2	I
gradbeni material					2	5		7	113	
steklo						4		4	25	
skupaj								13	140	

PR - prazgodovina
A - antika
NV - novi vek
SD - sodobno
N - neopredeljeno